

Credit Quarterly

Q4 - 2022

Christian Aandalen, daglig leder Fair Group AS og Per Sigurd Fjærestad, daglig leder - Creditsafe Norway AS

2022 – Et krevende år

Ved inngangen til 2022 var vi svært spente på hvordan året ville bli. Det tok ikke mange dagene før koronastengte restauranter og barer igjen kunne åpne, og de fleste øynet mulighetene for en ny vår. Dette endret seg brått 24. februar, da Russland gikk til krig mot Ukraina – to land som til sammen står for 27 prosent av det globale markedet for hvete.

Om Fair Group

Fair Group jobber for å fornye og forbedre betalingsbransjen. Vi hjelper selskaper med å få betalt på en enkel og rimelig måte, ved hjelp av fornuftige og rettferdige løsninger som ivaretar gode kundeforhold og minimerer belastningen på sluttkunden. Vår modell sørger for at selskaper får raskere betaling, og at slutt kunder må betale mindre. Alle våre tjenester støttes av en moderne og markedsledende teknologisk plattform. Denne plattformen gjør at vi kan skreddersy en brukervennlig og kostnadseffektiv løsning, basert på ditt foretaks spesifikke behov og ønsker. Fair leverer god kundebehandling, bedre likviditet, lavere kundefrøfall, høyere betalingsgrad og stor fleksibilitet.

Om Creditsafe Norway

Creditsafe Norway er en del av det ekspansive konsernet Creditsafe Group, som leverer kreditt- og foretaksinformasjon over hele verden. Hvert sekund hentes over 60 opplysninger fra våre databaser, og vi har verdens største kombinerte foretaksdatabase med informasjon om 365 millioner foretak. Creditsafe har i dag over 100 000 kunder og jobber fra 23 internasjonale kontorer i Europa, USA og Asia. Som kunde kan du være trygg på at vi alltid arbeider med å gjøre mer informasjon tilgjengelig i våre databaser.

Som følge av krigen, og sanksjonene den førte med seg, tiltok inflasjonen, strømprisene nådde stadig nye høyder og rentene steg til 2,75 prosent (det høyeste på 13 år). Ord som strømstøtte og krympinflasjon har festet seg, og det er plutselig en hel befolkning som går og drømmer om regn.

Samtidig visste vi i slutten av 2021 at rentene var på vei opp, at inflasjonen var stigende og strømmen dyr. Krigen forsterket dette bildet, og har vært en viktig driver for at norske husholdninger og bedrifter nå har større utgifter enn på lenge.

Disse eksterne faktorene har også gitt utslag på misligholdet, og vi har gjennom 2022 sett en økning blant både privatpersoner og bedrifter.

Dette har påvirket både antall lønnstrekk og betalingsanmerkninger som begge deler nå er stigende.

Etter to år med sammenhengende konkursnedgang, så vi i fjor en økning i antall konkurser i ti av årets tolv måneder. Denne trenden forventer vi at vil fortsette inn i 2023.

Denne utgaven av Credit Quarterly inneholder informasjon om hvordan året har artet seg sett fra et kredittperspektiv, og vi forsøker også å si noe om hvordan vi tror det kommende året vil bli. Som vanlig gir vi deg informasjon om hvordan utviklingen har vært innenfor betalingsanmerkninger, konkurser og mislighold.

Vi har bedt flere eksperter om hjelp til å si noe om hvordan året har vært, og hva de forventer seg av 2022. Jan Ludvig Andreassen i Eika Gruppen, Egil Årrestad i Gjeldsregisteret, Christine Spersrud Haug i Virke Finans, Stian Solheim i Skatteetaten og Svein Erik Salthe i Dahl Optimera har alle vært viktige bidragsyttere i denne utgaven.

Håper du setter pris på rapporten!

- Jeg frykter at flere vil falle utenfor

Norsk næringsliv får høyere kostnader og må skru opp prisene. Samtidig får privatpersoner og husholdninger mindre å rutte med. Med det som utgangspunkt vil 2023 bli nok et utfordrende år, tror Per Fjærestad i Creditsafe Norway og Christian Aandalen i Fair.

Mange hadde nok håpet at 2022 skulle bli året da vi sakte, men sikkert beveget oss tilbake mot en normalsituasjon – til den kjente og kjære luksus vi har vært privilegerte nok til å nyte i godt over et tiår.

I stedet ble det et år preget av krig i Europa, mangel på råvarer, renteøkninger, høyere priser på alt fra dagligvarer til strøm og en generelt strammere økonomi for den gjennomsnittlige nordmann.

Hvordan har vi klart oss gjennom året som gikk, og hvordan er fremtidsutsiktene for det nye året?

— Påvirker først og fremst luksusforbruket for folk flest

– Tallenes tale er relativt klar, sier Per Fjærestad, daglig leder i Creditsafe Norway.

– Det går dårligere med økonomien, men ikke forferdelig. For folk flest er det først og fremst luksusforbruket som rammes av økte renter og høyere priser, men så har du en liten gruppe som ikke har midler til å henge med på denne utviklingen.

Christian Aandalen, CEO i Fair Group, stemmer i:

– Det er ingen tvil om at alle disse faktorene, som inflasjon, renter, energipriser og økning i kommunale avgifter har gått utover privatøkonomien til folk. Heldigvis er den største gruppen som har blitt truffet av dette folk som i utgangspunktet skal kunne tåle det. Samtidig tror jeg nok at vi vil se en del husholdninger som ikke greier å tilpasse forbruket sitt tidsnok, og som derfor vil slite i året som kommer, sier han.

Aandalen viser til at flere eksperter pekte til at vi trolig ville se et lavere forbruk under tradisjonelle handledager, som Black Week i november og i førjulstiden. Resultatene viser tvert i mot at nordmenn opprettholdt forbruket, og i november og første halvdel av desember steg den samlede kredittkortgjelden til det norske folk.

– Vi trodde folk skulle bruke mindre. Realiteten viste seg å være at vi fremdeles bruker det samme, men på grunn av inflasjon sitter vi igjen med 10% mindre, sier han.

— Husholdningenes utfordringer gjenspeiles i næringslivet

Utfordringene husholdningene måtte takle i året som gikk, og da særlig i årets andre halvdel, gjenspeiles også i næringslivet. Etter to år med kontinuerlig nedgang i antall konkurser så vi allerede i første kvartal en tendens til at ting var i ferd med å forandre seg.

Siden sommeren har konkurstallene bare steget, og selv om vi fremdeles er et godt stykke unna nivået fra før pandemien så vi en betydelig økning i 2022, sammenlignet med året før.

– Da pandemien kom forventet mange et konkursras, men i ettertid ser vi at de tradisjonelle forutsetningene for konkurser ikke ble møtt. Pandemien påvirket først og fremst inntjeningen til norske bedrifter, men nå ser vi at de nye krisene som har kommet i etterkant påvirker kostnadene. Og det er da konkursene kommer, sier Fjærestad.

— Ser tydelig at antall inkassosaker øker

Kostnader blir et viktig stikkord for både husholdninger og bedrifter også i 2023. Norsk næringsliv vil møte på stadig høyere kostnader, og en naturlig konsekvens av dette vil være at virksomhetene øker prisene.

Dette vil igjen påvirke husholdningene som, grunnet den økonomiske situasjonen, vil få stadig mindre å rutte med. – Vi har det generelt bra i Skandinavia sammenlignet med resten av verden, og enda bedre i Norge. Vi har lavere inflasjon og en større buffer blant privatpersoner som vi nå bruker av. Så langt har vi fått juling så det holder, men vi har tålt det. Spørsmålet er om vi greier å gå alle ti rundene, kommenterer Fjærestad.

– Ut i fra de frampekene jeg ser på inkassosiden tror jeg dette kommer til å bli et utfordrende år, både for AS Norge og for husholdningene. Selv når jeg justerer for veksten vi har hatt i Fair ser jeg tydelig at antallet inkassosaker økte mot slutten av fjoråret, og det er nok et bilde vi vil se ut i år også. Jeg frykter at flere vil falle utenfor i 2023, oppsummerer Aandalen.

Fjærestad påpeker at vi heller ikke må glemme at verdensøkonomien tross alt har en betydning også for oss her i Norge.

– Økonomien til land i hele verden tatt noen tøffe slag de seneste årene, først med pandemien og så med alt dette som har kommet i ettertid. Nå ser vi også en tikkende bombe i Kina, der det også er lavkonjunktur. Når de begynner å slite vil det utvilsomt påvirke oss her i Norge også, og da begynner det å se skikkelig mørkt ut, avslutter Fjærestad.

Pandoras år

“2023 er i sannhet en Pandoras krukke. Men det at vi bruker et gresk sagn som bilde på årets utfordringer er kanskje også et tegn på at problemene vi har i år, er noe mennesket alltid har hatt,” skriver Jan Ludvig Andreassen, som i denne kronikken oppsummerer året som gikk, og deler sine teorier om hva vi kan forvente oss i 2023.

Av Jan Ludvig Andreassen, Eika Gruppen

Etter et tumultrikt 2022 ser 2023 ut som en makroøkonomisk versjon av Pandoras eske, hvor ikke bare uventede begivenheter kan inntreffe, men hvor myndigheter verden rundt kan finne på mye rart. I Norge er det særlig finanspolitikken som kan gjøre et sprell, takket være våre enorme valutainntekter.

Året 2022 var preget av en inflasjonsbølge som viste seg å være langt mer standhaftig i de fleste moderne økonomier, enn vi forutsatte ved inngangen til året. Kina og Japan (henholdsvis verdens nest største og fjerde største økonomi) er her viktige unntak. De har vedvarende lav inflasjon med tilhørende lave renter. Med sin industrielle makt sikrer de at inflasjonsbølgen tross alt er forbigående også i de vestlige land. Bølgen i vesten ble bare høyere og ruller ut saktere enn vi antok ved forrige årsskiftet.

— To tette i trynet for husholdningene

Krigen i Ukraina forsterket inflasjonsimpulsene ved at prisen på mange råvarer, og da spesielt energi i Europa, gjorde et kraftig byks. Gassprisen i EU har i perioder vært fire ganger så høy som den var ved inngangen til året. I skrivende stund har den imidlertid kommet ned til januarnivåer, blant annet takket være mildvær ved inngangen til 2023.

2022 var også året da de fleste vestlige land kunne se arbeidsledigheten falle til svært så lave nivåer. Lønnsinflasjonen steg riktignok noe, men ikke på langt nær så mye som prisveksten på varer og tjenester.

Husholdningene fikk da to tette i trynet, ved både å måtte se renteutgiftene stige, og ved at lønningssposen mistet kjøpekraft. Nedturen på børsene og i eiendomsmarkedene rammet mange formuer hardt.

Jan Ludvig Andreassen, sjeføkonom i Eika Gruppen

— Serveringssteder og nisjebutikker ble de klare taperne

Til tross denne dramatikken i verdensøkonomien, med skyhøy prisvekst og svekkede finanser for husholdningene, har mislighold av lån og tap i bankene vært beskjedne. Trolig kan en tilskrive den lave arbeidsledigheten mye av æren for de gode misligholdstall.

Sterk utvikling i formuesverdier under koronaår, som jo også var preget av høye sparerater, ser ut til å ha gitt husholdningene finansielle buffere sterke nok til å tåle fjorårets krisetider.

De sterke arbeidsmarkedene bidro til at nærings-eiendommene beholdt en overraskende høy utleiegrad. Det var de strømkrevende serveringsteder og nisjebutikker, som selger mye luksus ved høytider og i fjellheimen, som ble de klare taperne under kriseåret 2022.

— Uhell kommer sjelden alene

For 2023 er det mye som kan skje både hjemme og ute. Som sagt har vi sett et kraftig omslag i den økonomiske aktiviteten i vestlige land. Både USA, EU og Norge ligger an til å få om lag nullvekst i BNP i 2023, hvis en skal tro konsensusanslagene fra de samme prognosemakerne som tok så feil på denne tid i fjor.

Fremtiden er usikker. Alle beslutningstagere og investorer må stå på seg for at 2023 kan både bli langt verre, og mye bedre, enn det dagens konsensusanslag tilsier. Alt kan skje.

Internasjonalt er det en mulig invasjon av Taiwan, en ny energikrise som følge av at Ukraina-krigen haler ut i tid, og en ny finanskrise (som jo gjerne kommer når du minst venter det) som topper min liste over mulige negative overraskelser.

Dessverre kommer uhell sjelden alene. En ny energikrise neste høst kan ødelegge for det gode samhold vestlige land har fått til under Ukraina-krigen. Skulle de vestlige land bli oppslukt av Ukraina konflikten, kan Kina se sitt snitt til å angripe Taiwan.

— Også sentralbankene kan trå feil

Det finnes tross alt ingen matematisk kokebokoppskrift for hvordan penge- og kredittpolitikken bør utformes. Til en gitt inflasjon er det ikke opplagt hva sentralbanksjefene bør gjøre.

Sentralbankene svarte i 2022 på inflasjonen, og frykten for at den ville ta av, ved å heve rentene sine raskt og mye. De endret tydeligvis sin strategi fra tidligere år hvor de var redd for å ta i for hardt med rentevåpenet, til å frykte det motsatte: At man ikke strammet til nok – og det i tide.

— Kan bli vanskelig å holde lønnsveksten nede

En nærliggende risiko i året som kommer er at rentene i USA og EU, som allerede er unormalt høye, kan bli satt opp ytterligere, og til nivåer som smerter husholdninger, bedrifter og dermed deres långivere.

Både EU og USA ønsker nå å selge ut kredittpapirer de kjøpte under koronatiden. Det er ikke sikkert at kapitalmarkedene tåler kombinasjonen av redusert likviditet som følge av verdipapirsalg og høyere renter overalt.

Nye langsiktige utviklingstrekk kan også sette i gang ubehagelige prosesser. Klimakrisen ser ut til å bli systematisk verre med årene, noe som kan ramme lokalsamfunn, deres bedrifter og husholdninger hardt.

Eldreølgen rammer arbeidstilbudet i de fleste land, samtidig som etterspørselen etter varme hender i helse og omsorg eksploderer. Det kan bli vanskelig å holde lønnsveksten nede i kommende år når stadig flere må hentes til de arbeidsintensive trøste- og bæreyrkene.

— Beskjedne forventninger

For norsk økonomi er som sagt forventningene til 2023 beskjedne. De fleste miljøer spår en vekst i BNP-Fastlands Norge på rundt origo. Antall konkurser og tap i bankene har holdt seg overraskende lave i kriseåret 2022, men mange bedrifter og privatpersoner har trolig fått en svekket finansiell stilling i løpet av dette år. Noe som gjør dem mer sårbare for nye tilbakeslag i 2023. Ikke alle bedrifter vil overleve hvis energiprisene fortsetter å holde seg høye samtidig som rentene fortsetter å stige.

Frontfagmodellen hvor industriens oppgjør hindrer lønningene i skjermede næringer fra å ta av, er truet. Her hjemme kan både renter og kronkurs komme ute av kontroll hvis lønnsveksten skyter fart.

Boligpriser og nybygging av alle slag ventes å falle markant i 2023, mens deler av hyttemarkedene i fjellheimen later til å ha stoppet helt opp. Her blir det mange bedrifter som vil slite. Eiendomsselskaper med mye gjeld og kort rentebinding er særdeles sårbare for et landsomfattende verdifall på eiendom.

Forøvrig ser fortsatt varehandel, samt energikrevende bedrifter innen hotell og restaurant, sårbare ut ved inngangen til det nye år.

— Fremtiden har ikke bare nedsiderisiko

Men tror du at fremtiden best kan ansees å være uforutsigbar, må du også åpne opp for muligheten for at ting blir bedre enn ventet. Fremtiden har ikke bare nedsiderisiko.

Oppside-scenariet består også av sammensatte forhold i økonomien. For eksempel kan en tro på at energiprisene forblir permanent på et høyt nivå, med et oljefond som kun kan stige i verdi, også lede til for høye konsum- og investeringsutgifter.

Det har skjedd før. I 1985 så ikke forbruksfesten ut som en boble, gitt datidens midlertidig høye oljepriser. Uforsvarlig raus finanspolitikk i et valgår og forhastede rentekutt fra Norges Bank kan muliggjøre en slik eufori hos nordmenn flest utpå høsten.

En sterk vekst i sysselsettingen vil trolig måtte innebære vedvarende høy innvandring til Norge. Et ikke utenkelig scenario, gitt hvor hardt rammet våre naboland er av dagens energikrise. EØS-borgere har rett til å melde flytting til Norge. Og jo flere som flytter til Norge, desto sterkere vil også etterspørselen etter varer og tjenester bli innenlands.

— Stadig flere flaskehalsar i næringslivet

Det er ikke opplagt at antall konkurser og mislighold av gjeldsforpliktelser vil reduseres under en ny jappetid. Bedrifter kan rammes av uventede kostnadsøkninger som de ikke tok høyde for i anbudsprosesser. Mange overivrige gründere starter gjerne opp ny virksomhet i perioder hvor økonomien koker, med konkurs ved første konjunkturedgang.

I det pris- og kostnadsveksten tar seg opp som følge av høy kapasitetsutnyttning med stadig flere flaskehalsar i næringslivet, vil myndighetene naturlig nok stramme til på penge- og finanspolitikken. Over tid vil den feberhete veksten gi seg og økonomien vende tilbake til trendvekst.

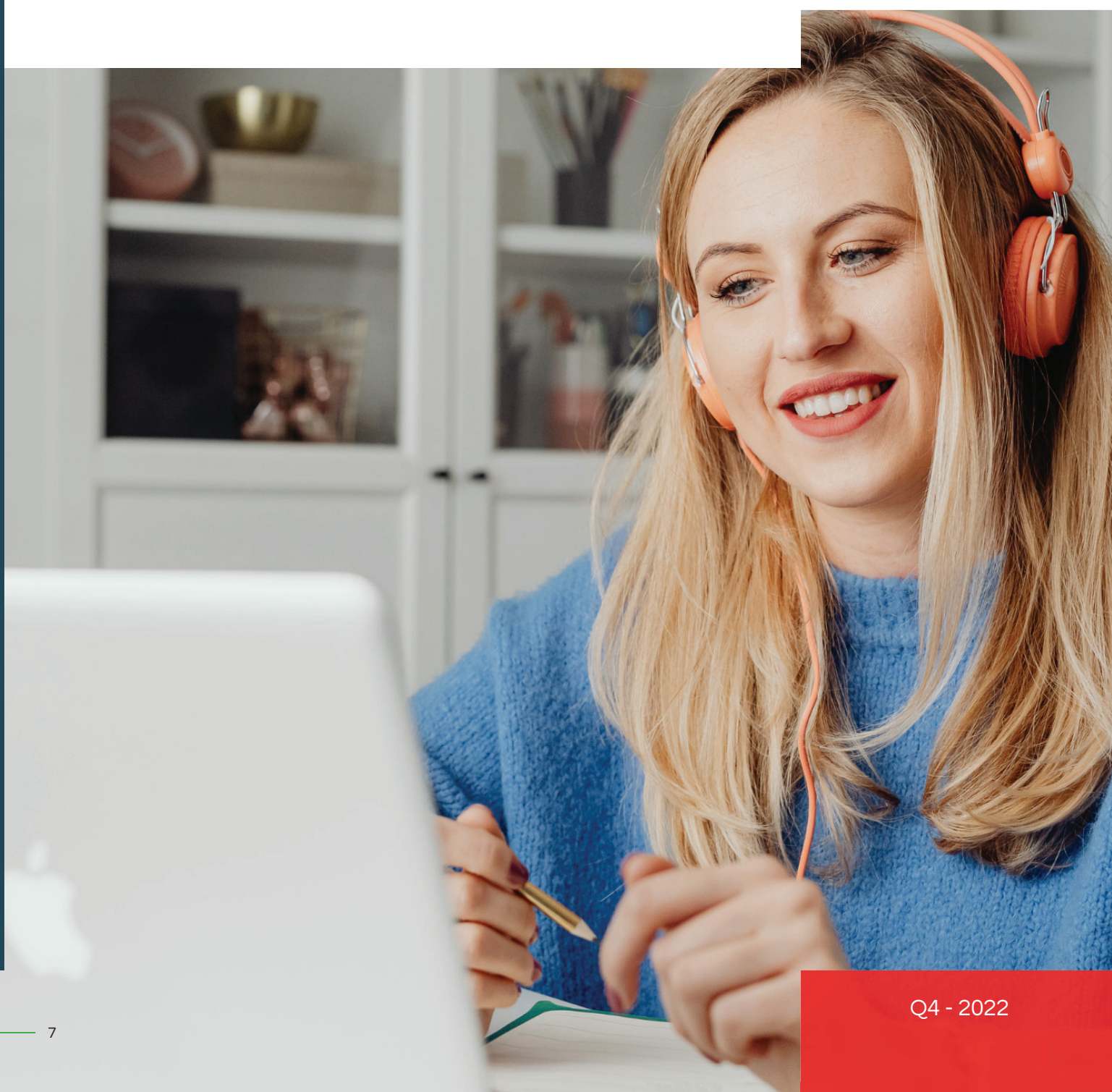
2023 er i sannhet en Pandoras krukke, slik vi kjenner den fra greske sagn. Overgangen til å bli en eske som metafor er noe som kom til senere. Det var en krukke for 2000 år siden. Men det at vi bruker et gresk sagn som bilde på årets utfordringer er kanskje også et tegn på at problemene vi har i år, er noe mennesket alltid har hatt.

Analyse: Privatmarkedet

Misligholdsutvikling 2022: Privat

Christian Aandalen, daglig leder Fair Group AS

I 2022 økte forbruket til nordmenn i tiden etter korona, noe som også har ført til økt kredittaktivitet. Flere eksperter peker på at forbruket i julen ble holdt oppe på tross av dyrtid, men at det nå er sparepengene som blir brukt for å opprettholde kjøpefesten.

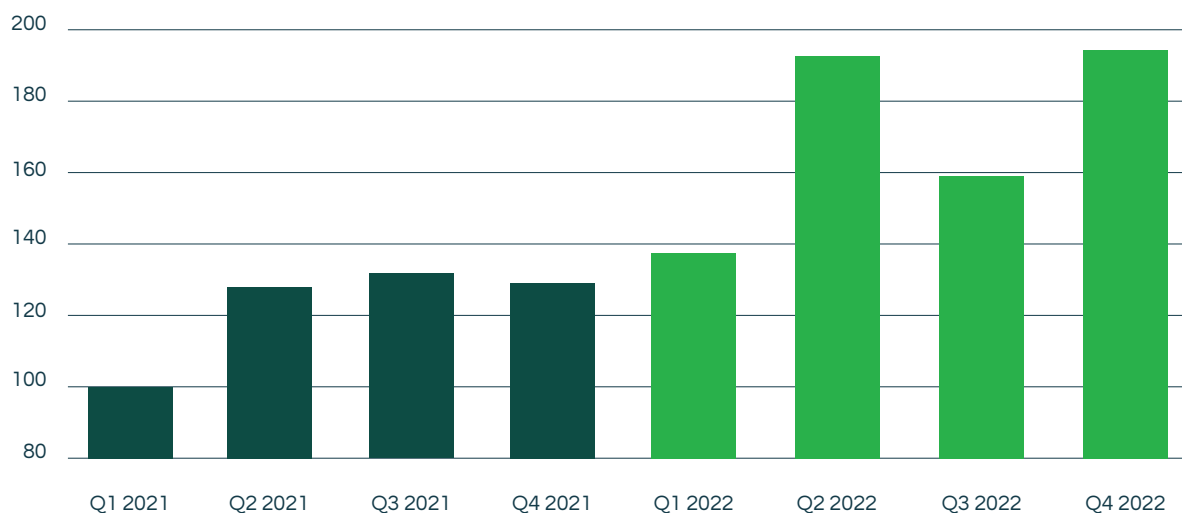
DNB melder at nordmenn nå har brukt opp de oppsparte midlene fra pandemien, og at forbruket fortsatt er betydelig høyere enn før pandemien. Høyt forbruk kombinert med renteøkninger, generell prisstigning og dyr strøm gjør sitt til at 2023 kan bli et krevende år. Som en naturlig følge av dette stiger misligholdet jevnt og trutt, og vi forventer at det vil fortsette inn i 2023.

Etter en nedgang i inkassosaker i tredje kvartal så vi igjen i fjerde kvartal en ganske kraftig økning. Desember var måneden med flest registrerte inkassosaker, og det bringer bud om en tøff start på 2023. Den sterkeste økningen ser vi innen krav knyttet til distansehandel, bompenger og strøm.

Størrelsen på kravene til inkasso har økt marginalt fra tredje til fjerde kvartal, og skyldes i all hovedsak at de energirelaterte kravene fortsetter å øke. Denne trenden vil etter all sannsynlighet fortsette i 2023.

Vi forventer at misligholdet vil øke i 2023. Hvor mye misligholdet øker kommer an på norske husholdningers omstillingsevne, en omstillingsevne vi foreløpig ikke har sett tegn til. På den positive siden kan det se ut som fallet i boligpriser foreløpig har stanset opp, samtidig som vi mest sannsynlig er nær er rentetopp.

— Antall mottatte oppdrag (indekserte tall)

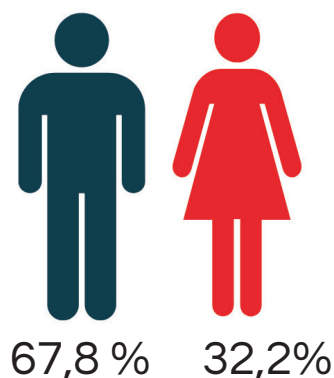

Store kjønnsforskjeller i inkassostatistikken: Menn står for to av tre inkassosaker

Menn stod for hele to av tre inkassosaker i Norge i 2022 - spesielt bekymrer utviklingen blant de yngste og eldste mennene. Presset øker ytterligere på norske husholdninger i vinter og skaper forventninger om økte betalingsproblemer i det nye året.

Menn dominerer inkassostatistikken med hele to av tre saker, viser Fair Collections analyser. Det er flest menn i alderen 30-50 år som blir registrert med betalingsproblemer gjennom en pågående inkassosak. Gjennom 2022 økte menns andel av totale antall saker til 67,8 prosent, mens kvinner står for 32,2 prosent av sakene.

Historisk har menn dominert inkassostatistikken. En forklaringsfaktor kan være at mange menn fortsatt inngår avtaler på vegne av husholdningene, men det gir også indikasjoner om ulik betalingsatferd.

— Størst vekst blant de yngste og eldste

Aldersgruppen 30 til 60 år dominerer fortsatt inkassostatistikken, og flest inkassosaker finner vi i aldersgruppen 40 til 49 år. Likevel er det størst relativ endring blant de yngste og eldste i befolkningen.

Tallene fra Fairs analyser viser at andelen inkassosaker for gruppen unge mellom 18 og 29 år (aldersgruppens andel av totale saker) av har økt med 9,5 prosent det siste året. Unge og gamle menn har størst økning i andel inkassosaker. 9,8 prosent for de yngste mennene, og 10,9 prosent for de eldste.

Fair Group frykter at de unge blir taperne. Denne gruppen har blitt sterkt påvirket av galopperende strømpriser og rentehevingene. Mange er i etableringsfasen og har allerede høye utgifter. Strømreregninger og boliglån prioriteres, og dermed kan de resterende regningene ende som inkasso.

Norges Bank hevet styringsrenten fra 0,5 prosent til 2,75 prosent i løpet av 2022, som har gjort boliglånene betraktelig dyrere. Samtidig steg de fleste nordmenns strømutgifter betraktelig i kjølvannet av energikrisen i Europa.

— Maner til moderasjon

I takt med økte markedsandeler har Fair Group aldri registrert så mange inkassosaker som i 2022. Presset økte kraftig på husholdningene i fjor, og dessverre tror vi det blir verre i året vi er inne i. De kommende månedene vil enda flere slite med å gjøre opp regningene sine og det vil resultere i videre vekst i antall inkassosaker

Det blir derfor enda viktigere å få kontroll over husholdningens økonomi, ta tidlig kontakt med inkassobyrået for å diskutere betalingsløsninger, samt rydd opp i dyr gjeld.

— Forventer en nachspiel-effekt

Høy prisvekst og stigende renter har redusert kjøpekraften til husholdningene. Tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) viser at matvareprisene fra november 2021 til november 2022 økte med 12,7 prosent. Kredittaktiviteten var høy gjennom 2022 og aktiviteten i julehandelen høy.

Etterslepet av økte kostnader og høyt forbruk gjør at vi forventer inkassovekst i 2023. Etter en nedgang i inkasso i høst gikk vi ut av 2022 med sterk inkassovekst i desember.

Egil Årrestad i Gjeldsregisteret

– Nå har den positive trenden snudd

Helt siden Gjeldsregisteret ble etablert i november 2019 har nordmenns forbruksgjeld gått taktfast nedover. Sommeren 2022 skjedde det derimot et skifte, og nå frykter Egil Årrestad at flere vil få betalingsproblemer utover våren.

Nordmenns samlede usikrede forbruksgjeld økte med 400 millioner kroner i 2022. De samlede forbruksgjelden ved utgangen av året var på 150,5 milliarder kroner, sammenlignet med 150,1 milliarder i desember 2021.

Selv om dette tilsvarer en økning på kun 0,27%, ser Egil Årrestad i Gjeldsregisteret at vi nå ser et tydelig taktskifte i gjeldsutviklingen – og en trend han tror vil fortsette utover i 2023.

– Forbruksgjelden har gått drastisk ned helt siden Gjeldsregisteret kom på lufta i november 2019, men nå har den positive trenden snudd. Den samlede forbruksgjelden gikk riktignok noe ned fra november til desember, men vi har fremdeles en vekst i forbrukslån og forfalt kredittkortgjeld som kan være bekymringsfull, sier Årrestad.

— Mange har fremdeles god kontroll på økonomien

Kredittkortgjeld som ikke er forfalt er på mange måter en "pulsmåler" for den norske befolkningens forbruk. Gjennom hele pandemien fulgte utviklingen her nedstengninger og gjenåpninger, og siden april 2022 har denne ikke-rentebærende kredittkortgjelden lagt seg på et høyere nivå enn før pandemien.

– Ut i fra hva vi kan se bruker vi kredittkort hyppigere nå enn tidligere. Et høyere forbruk er positivt for næringslivet og sysselsettingen, men forutsetningen er at vi greier å betale for oss når tegningen kommer, sier Årrestad.

– Som forventet fikk vi et lite hopp i kredittkortbruken i november, trolig i sammenheng med “Black Week”, og at mange har slått til på ulike tilbud. Derfor er det positivt å se at kredittkortgjelden sank fra november til desember. Det tyder på at de fleste har god kontroll på økonomien til tross for økt forbruk, og har nok i reserve til å betale ned gjelden før den blir rentebærende.

I desember 2021 utgjorde ikke-rentebærende kredittkort gjeld totalt 22 milliarder kroner. I desember 2022 hadde dette tallet økt til 24,2 milliarder, med en topp på 25,6 milliarder i november.

Spørsmålet nå er hvordan denne utviklingen vil arte seg i 2023, og om andelen rentebærende kredittkortgjeld vil øke.

— Rentebærende forbruksgjeld har økt etter sommeren

Utviklingskurven for rentebærende forbruksgjeld skiller seg markant fra kredittkortgjelden. Totalt for 2022 hadde vi en nedgang i rentebærende forbruksgjeld på 1,9 milliarder kroner, fra 128,1 milliarder i desember 2021 til 126,2 milliarder i desember i fjor.

Til tross for den positive utviklingen for året totalt sett, viser trenden nå tydelig at den rentebærende forbruksgjelden i befolkningen øker. Fra juni, da gjelden var på sitt laveste med 123,9 milliarder, og frem til og med desember i fjor vokste gjelden med hele 2,6 milliarder – en økning på 2,2%.

– Pandemien gjorde at folk var forsiktige med å ta opp forbrukslån. Behovet var også lavere, på grunn av koronarestriksjoner på reise og uteliv, og dette gjorde at både forbruk og gjeld ble redusert. Dette fulgte oss delvis inn i 2022, men i sommer snudde det, og ut i fra samfunnsutviklingen vi ser nå tyder alt på at gjelden vil fortsette å øke, sier Årrestad.

– Nå er det flere som sliter, og en del trenger kanskje et verktøy for å håndtere kortsiktige likviditetsproblemer. Derfor velger de å ta opp forbrukslån. Jeg håper disse har evne til å betale i tide, slik at dette ikke går over til å bli gjeldsproblemer. Men med tanke på det høye kostnadsnivået husholdningene opplever, er nok dette en indikasjon på at flere trolig vil få betalingsproblemer utover våren.

// Pandemien gjorde at folk var forsiktige med å ta opp forbrukslån. Behovet var også lavere, på grunn av koronarestriksjoner på reise og uteliv, og dette gjorde at både forbruk og gjeld ble redusert.

— Høyest gjeld i Finnmark og på Øvre Romerike

Om man ser på gjeldsfordelingen på landsbasis viser tallene at folk i kommuner på Vestlandet generelt har lavest forbruksgjeld.

Andelen er høyest i kommuner i Finnmark, samt i flere kommuner på Øvre Romerike. Kommunen med høyest andel forbruksgjeld i 2022 var Nannestad.

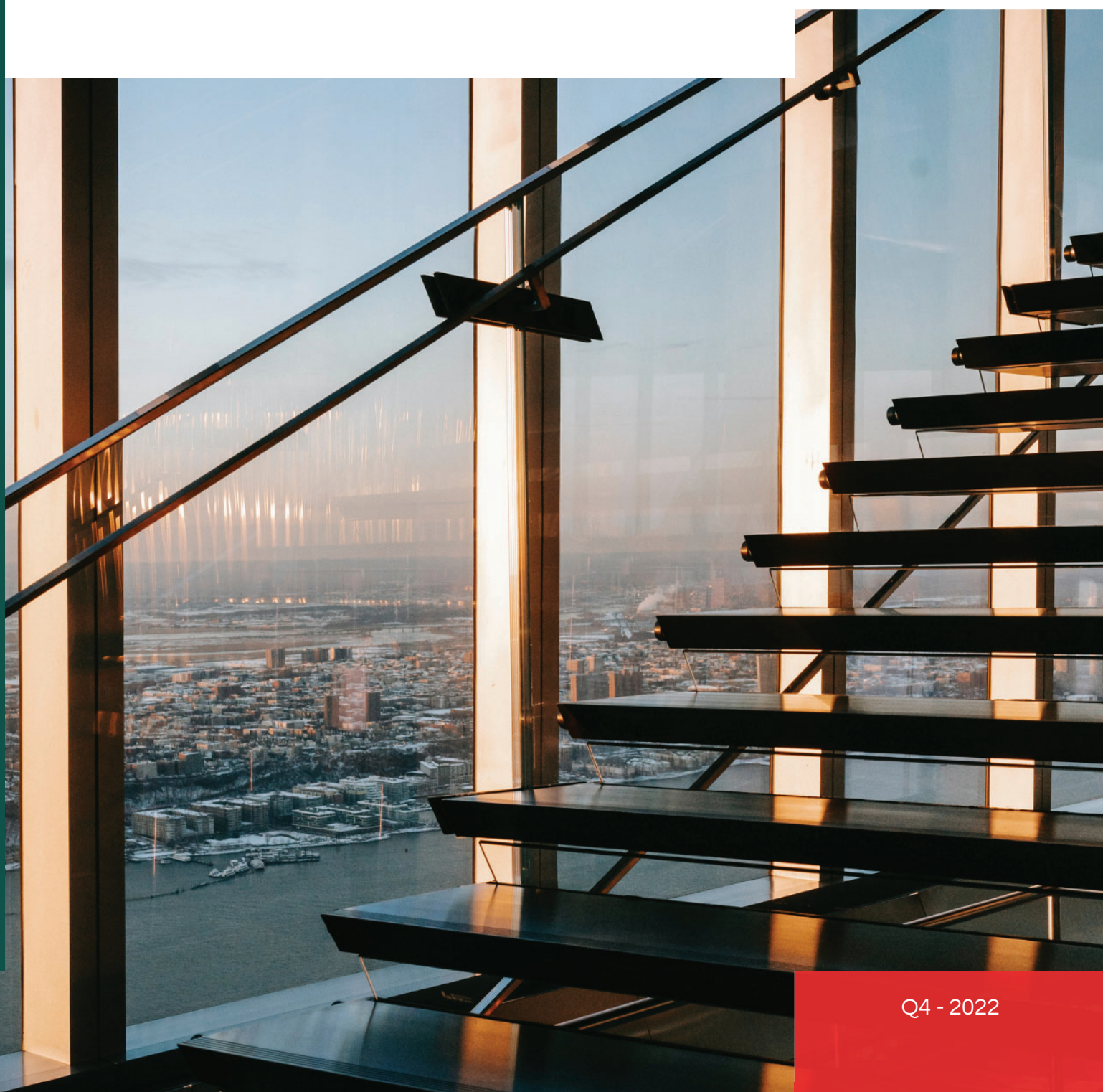
Utviklingen i de ulike aldersgruppene viser at gjelden blant personer i aldersgruppen 18-29 år har holdt seg stabil gjennom fjoråret. Blant de eldre er svingningene langt større, og statistikkene viser at gjelden vokser mer i aldersgruppen 50+ enn blant de yngre.

Når det gjelder mislighold av gjeld er veksten størst i aldersgruppen 30-39 år.

Analyse: Bedriftsmarkedet

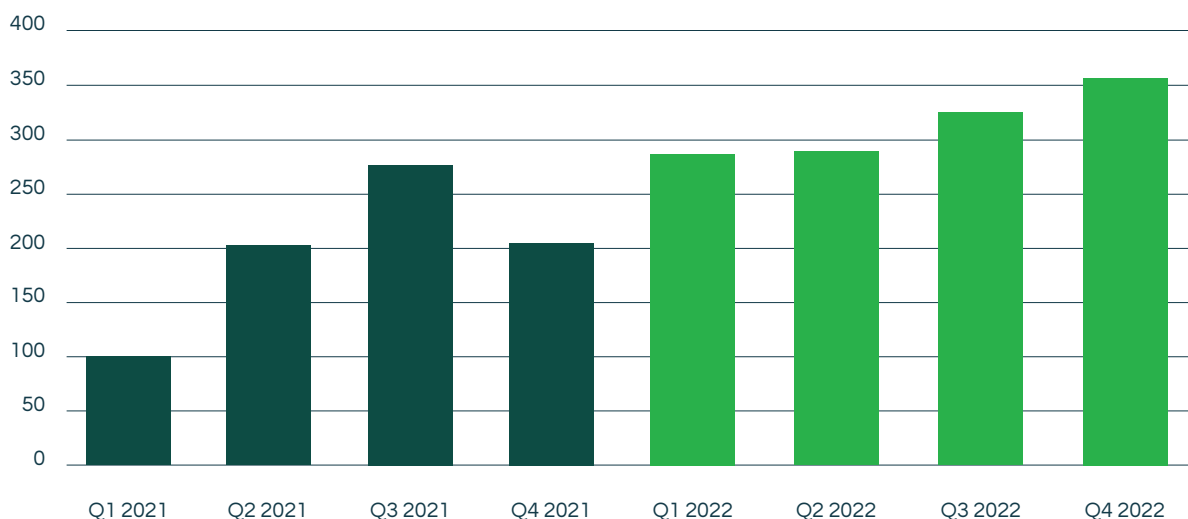

Misligholdsutvikling 2022: Bedrift

Misligholdet til bedrifter er markant opp gjennom 2022 sammenliknet med 2021, og fortsetter å stige i fjerde kvartal. Totalt er antall inkassosaker mot bedrifter 60,8 prosent høyere i 2022 sammenliknet med året før. Økningen i antall inkassosaker fra tredje til fjerde kvartal var på 8,7 prosent. De fleste bedrifter betaler fortsatt inkassosakene sine ilt de første 90 dagene til inkasso, og det gjør at antall konkurser fortsatt er lavt sammenliknet med årene før korona. Samtidig har vi de siste månedene sett at de øker i antall og omfang, og det gir grunn til å følge litt ekstra med i tiden som kommer. Høye renter, prisvekst, høye strømpriser og forventninger til lønnsøkning blant de ansatte er noe av det bedriftene i AS Norge har i vente for 2023. Det kan bli et tøft år for bedriftene, og vi forventer at misligholdet fortsetter å stige i tiden som kommer.

Økningen i forsinkelsesrenten er derfor viktig å legge til når betalingen uteblir. Kombinert med gebyret forsinkelsesrenteloven åpner for, vil det være mulig å få kompensert deler av kostnaden for trege betalinger.

— Antall mottatte oppdrag (indekserte tall)

Trenden har snudd: Nå får stadig flere betalingsanmerkninger

Mot slutten av fjoråret steg antallet betalingsanmerkninger blant både personer og foretak. Blant privatpersoner er tallene likevel lavere enn i samme periode i 2021.

De siste to årene har vi sett en svak, men jevn, økning i betalingsanmerkninger på norske AS. Denne trenden fortsatte også i fjerde kvartal av 2022.

Tall fra 14. desember i fjor viser at 77.046 norske AS er registrert med aktive negative betalingsanmerkninger. Det er 4.177 fler enn i desember 2021 – en økning på 9,3%.

— Økning i fjerde kvartal

Blant privatpersoner var det en tydelig økning i betalingsanmerkninger i fjorårets fjerde kvartal, sammenlignet de to foregående kvartalene. 256.388 nordmenn sto oppført betalingsanmerkninger ved i desember, mens det i september var 243.199. Det tilsvarer en økning på 5,4%.

Dersom vi sammenligner med samme kvartal i 2021 ser vi derimot en svak nedgang. Ved utgangen av 2021 var 263.981 nordmenn oppført med betalingsanmerkninger.

— Flere har lønnstrekk

En bekymringsverdig trend er at vi ser en kraftig økning i antall personer med registrerte lønnstrekk. 132.667 personer sto registrert med lønnstrekk i desember 2022, mot 114.962 i september. Det gir en økning på hele 15,4%.

Likevel ser vi også her at tallet, til tross for økningen, er lavere enn i desember 2021. Da sto 143.000 nordmenn oppført med lønnstrekk.

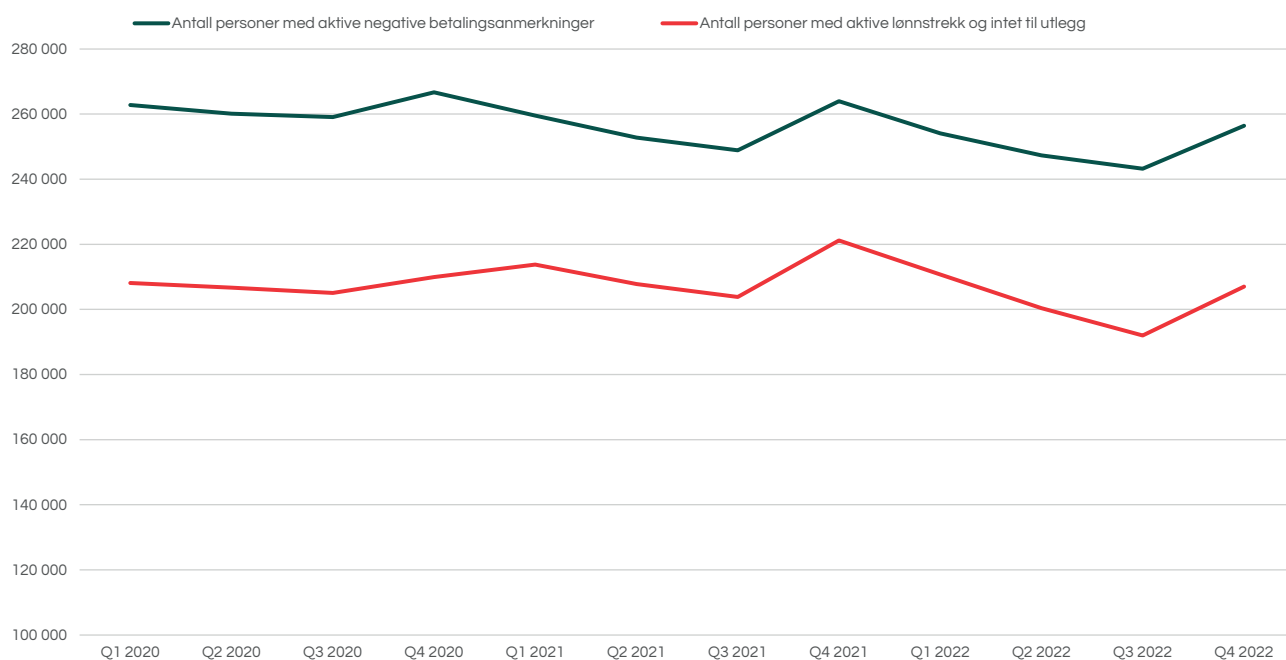
Fremdeles er de dårligste betalerne menn i alderen 24-48 år. Innlandet, Vestfold og Telemark og Troms og Finnmark er fylkene der andelen personer med betalingsanmerkninger er høyest.

— Nedgangen har stoppet opp

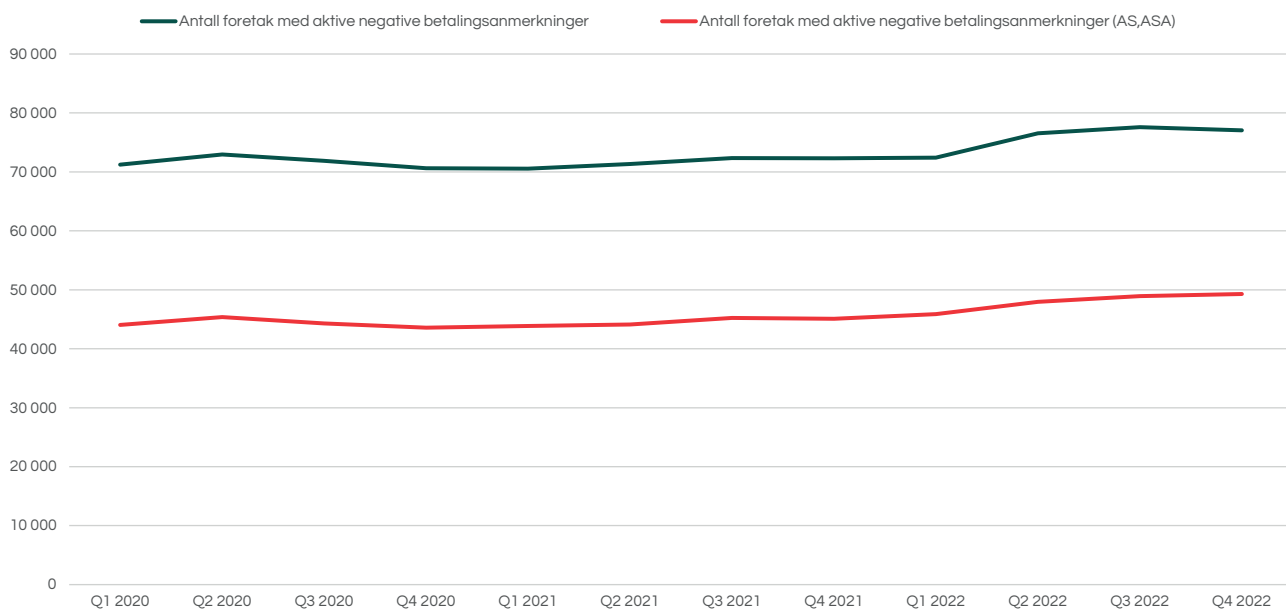
– Kort oppsummert ser vi at nedgangen vi har hatt i lengre tid nå har stoppet opp, og det er en økning i betalingsanmerkninger blant både foretak og privatpersoner, kommenterer Per Fjærestad i Creditsafe.

Betalingsanmerkninger privatpersoner

Betalingsanmerkninger foretak

2022 bryter konkurstrenden fra de to foregående årene

Etter to år med sammenhengende konkursnedgang, så vi i fjor en økning i antall konkurser i ti av årets tolv måneder. Per Fjærestad i Creditsafe forventer at denne trenden vil fortsette også i 2023.

256 norske selskaper gikk konkurs i løpet av fjorårets siste måned. Det tilsvarer en økning på 17%, og fortsetter dermed trenden vi har sett gjennom hele 2022.

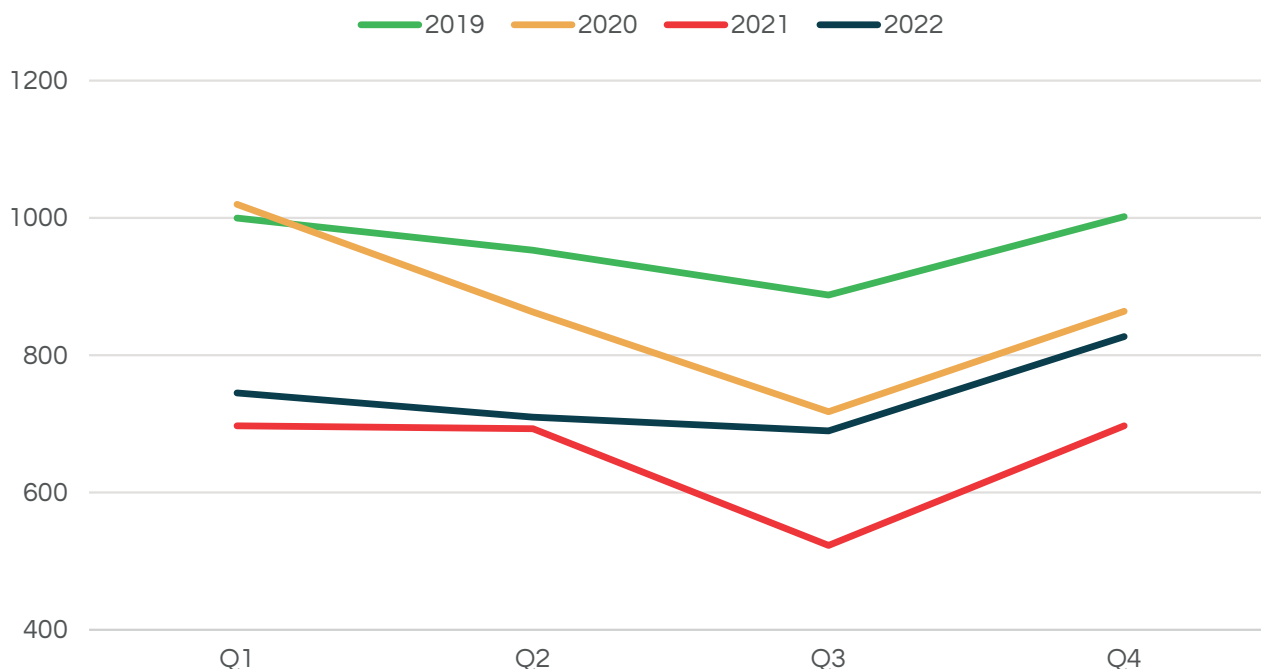
Totalt gikk 827 selskaper konkurs i fjerde kvartal, sammenlignet med 697 i samme periode i 2021. Vi nærmer oss nå nivåene fra 2020 (864 konkurser i Q4), men er fremdeles et stykke unna rekordåret 2019.

Ser vi på fjoråret i sin helhet måtte 2.972 selskaper opphøre driften. Det er 362 flere enn i 2021, med 2610 konkurser, og tilsvarer en økning på snau 14%.

– En ting som skiller seg markant ut i 2022, sammenlignet med de to foregående årene, er konkurstallene fra tredje kvartal. I både 2019 og 2020 var det en betydelig "dip" i kurven etter sommermånedene, før antallet konkurser begynte å stige igjen i Q4, sier daglig leder Per Fjærestad i Creditsafe Norway.

– I fjor uteble denne "dippen" i Q3, men like fullt fortsatte konkursøkningen i Q4. Dermed endte vi opp på et høyere nivå ved utgangen av året.

— Antall konkurser

— Hentes inn i en voldsom fart

Basert på den seneste utviklingen mistenker Fjærestad at også 2023 vil bli et svært tøft år for mange av landets foretak.

– Tendensene vi ser nå i starten av januar underbygger denne mistanken. Vi registrerer at det allerede er registrert et høyt antall konkurser, og det blir interessant å se hvor vi ender opp i slutten av måneden, sier han.

En tydelig trend i konkurstillene fra fjorårets fjerde kvartal er at det er de konsumentavhengige bransjene som nå virkelig lider.

– Gjennom hele pandemien, og i første halvår av 2022, har vi hatt et unormalt lavt konkursernivå i disse bransjene, men dette ser nå ut til å hentes inn i en voldsom fart, kommenterer Fjærestad.

Totalt 114 selskaper i serveringsbransjen gikk konkurs i løpet av fjorårets tre siste måneder. Det er mer enn dobbelt så mange som i Q4 2021, da kun 56 serveringsvirksomheter måtte avslutte driften.

Vi ser en lignende trend innen bransjene detaljhandel (100 konkurser) og agentur- og engrosvirksomhet (56 konkurser), med en økning på henholdsvis 45% og 44%.

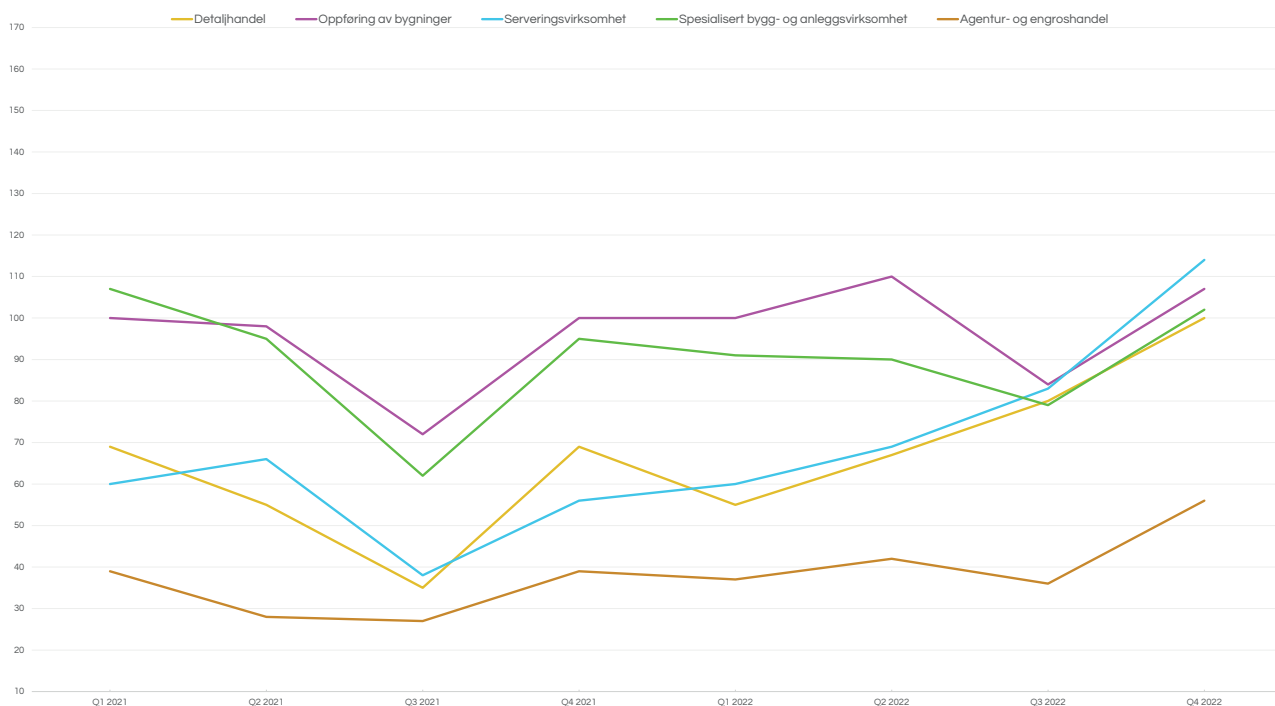
— Fremdeles den store konkursdriveren

Selv om konkursene øker kraftigst innen serveringsbransjen og detaljhandelen er det fremdeles bygg og anlegg som er fremdeles den store konkursdriveren i norsk næringsliv.

Samlet sett sto de to bransjene "Oppføring av bygninger" og Spesialisert bygg- og anleggsvirksomhet" for 209 av 827 konkurser i Q4.

– Det påfallende med bygg- og anleggsbransjen er hvor stabil konkursutviklingen er. I motsetning til konjunkturavhengige bransjer, der vi ser store svingninger, følger bygg- og anleggsbransjen den samme kurven som tidligere år, sier Fjærestad.

— Bransjer 2021 - 2022

— Størst økning i Troms og Finnmark

På fylkesbasis er det særlig tre fylker som skiller seg ut – i negativ forstand:

I Troms og Finnmark gikk 111 fylker konkurs i 2022, en økning på hele 48% sammenlignet med 75 konkurser i 2021. Vestfold og Telemark hadde en økning på 31%, med 256 konkurser mot 195 i 2021. I Rogaland steg antallet konkurser fra 194 i 2021 til 241 i 2022 – en økning på 24%.

Samtlige fylker så en økning i antall konkurser i året som gikk. Viken var fylket som kom seg best gjennom året, med en økning på kun 9%. Det er likevel her vi finner høyest antall konkurser, nøyaktig 700, opp fra 645 i konkurser i 2021.

— Forventer en korrigering tilbake mot normalen

Fjærestad tror utviklingen vi så i fjerde kvartal, og gjennom hele fjoråret for øvrig, vil fortsette i samme retning i tiden som kommer.

– Alle tegn tyder på at 2023 blir et år der konkursnivået korrigerer seg tilbake mot normalen. Både norsk næringsliv og privatpersoner ser ut til å gå et utfordrende år i møte. Høyere kostnader for foretakene, i kombinasjon med mindre kjøpekraft blant forbrukerne, vil nok føre til at konkurstrenden vi så mot slutten av 2022 opprettholdes også i år, avslutter han.

— Konkurstall for samtlige fylker

Fylke:	Q4 2022	Q4 2021	2022	2021	Diff 2022/2021 %
Agder	36	36	161	138	17%
Innlandet	49	45	183	156	17%
Møre og Romsdal	21	28	122	111	10%
Nordland	30	33	110	93	18%
Oslo	170	124	522	439	19%
Rogaland	59	51	241	194	24%
Troms og Finnmark	27	19	111	75	48%
Trøndelag	55	48	222	200	11%
Vestfold og Telemark	71	51	256	195	31%
Vestland	90	88	342	298	15%
Viken	205	173	700	645	9%
TOTALT	827	697	2972	2610	14%

Stian Solheim i Skatteetaten

Mislighold på 270 millioner i utsatte skatter og avgifter

Siden sommeren 2022 har rett i overkant av 600 avtaler falt ut av ordningen for utsatte skatter og avgifter som følge av mislighold.

Da vi snakket med seksjonssjef Stian Solheim i Skatteetaten sommeren 2022, var han positivt overrasket over norske selskapers betalingsevne etter de første rundene med tilbakemelding av utsatte skatte- og avgiftskrav.

Utestående gjeld var redusert med nær 1,2 milliarder, og ingen selskaper hadde den gang falt ut av ordningen som følge av mislighold.

Ved utgangen av november 2022, som er de seneste tallene tilgjengelig ved publisering, ser situasjonen noe annerledes ut. Om lag 2.100 avtaler har nå gått ut av ordningen.

Av disse er i underkant av 1.500 avtaler fullt nedbetalt, mens litt over 600 avtaler har falt ut som følge av mislighold. Restansen på de misligholdte avtalene er 268,7 millioner kroner.

– Dette er kanskje mer i tråd med de forventningene vi hadde. Vi regnet ikke med at alle skulle klare å oppfylle sine forpliktelser, når disse kom på toppen av de ordinære, løpende utgiftene, kommenterer Solheim.

— Ingen bransjer skiller seg ut

Ifølge seksjonssjefen er det ingen spesifikke bransjer som skiller seg markant ut blant avtalene som har blitt misligholdt. – Det er stort sett på det jevne. Om man ser på antall misligholdte avtaler ser vi at bransjer som bygg og anlegg, overnatting, servering og varehandel ligger noe høyere enn de andre, men her har vi også hatt flere avtaler. Prosentmessig skiller de seg ikke ut fra andre bransjer, fastslår han.

Ved utgangen av november hadde Skatteetaten fremdeles 3.503 aktive avtaler knyttet til utsatte skatter og avgifter. Samlet utgjør disse avtalene en gjeld på 430 millioner kroner.

Det betyr med andre ord at utestående beløp har blitt redusert med ytterligere 810 millioner siden juni.

— Økning i antall konkursbegjæringer

I tråd med utviklingen for korona-avtalene økte også antallet konkursbegjæringer Skatteetaten sendte ut i 2022. Fra august til november ble det sendt ut mellom 200 og 250 konkursbegjæringer i måneden. I de samme månedene året før lå tallene på mellom 150 og 200.

– Totalt sett sendte vi rundt 1.500 konkursbegjæringer i 2021. Så langt i år er tallet 2.231, og da har vi ikke fått de endelige statistikkene fra desember ennå. Sammenlignet med i fjor ser vi altså en klar økning, men vi ligger fremdeles på et betraktelig lavere nivå enn normalen, sier Solheim.

Han tror tallene vil fortsette å øke utover i 2023.

– Vi har neppe nådd toppen. Vi står fast på at vi fortsatt vil ha en moderat oppadgående kurve, men det ser fremdeles ikke ut til at vi vil få noe “big bang”.

— Alle mislighold blir fulgt opp

Solheim understreker at Skatteetaten prøver så godt de kan å være i forkant av konkursene, og følge opp de selskapene som sliter, uavhengig av bransje.

– Vi jobber risikobasert, og prioriterer de store aktørene der det er mistanke om økonomisk kriminalitet på toppen av mislighold. Men alle mislighold vil bli fulgt opp. Vi har et tett samarbeid med kontrollmyndigheten i etaten, som jobber kontinuerlig for å avdekke forhold slik at i kan etablere krav. Målet er å få sikret verdier så snart som mulig etter skattekriminalitet, forklarer han avslutningsvis.

2023 blir betydningsfullt for inkassobransjen

Ny lov, et samfunn i endring, og mye som beveger seg innenfor fintech. Neste år blir spennende for inkassobransjen.

Av Christine Spersrud Haug, bransjeleder Virke Finans

Christine Spersrud Haug, bransjeleder Virke Finans

Mange i bransjen venter i spenning på ny inkassolov, som er like om hjørnet. De siste signalene Virke har fått er at loven vil komme i løpet av 2023. I den forbindelse kan vi forvente mediedebatt og politisk oppmerksomhet rundt bransjen.

Da blir det desto viktigere å markere seg som en seriøs bransje som ønsker å finne gode løsninger for de med mye uoppgjort gjeld. Hvis det er en ting vi kan være sikre på, så er det at en debatt om rammevilkår for inkassobransjen helt sikkert vil munne i et forbrukerperspektiv og med et fokus på sårbare grupper med mye og uoversiktlig gjeld.

— Inkassoportal – vinn-vinn for hele samfunnet

I den forbindelse tror jeg arbeidet med en inkassoportal blir svært viktig. Fordi det er det viktigste verktøyet vi har for å hjelpe denne sårbare gruppen. I dag må du som privatperson sende epost til alle 77 inkassoselskaper og be om innsyn i gjelden din for å få en helhetlig oversikt. Det er en jobb som kan virke overveldende for de som står i en vanskelig økonomisk situasjon.

En inkassoportal vil gi disse personene mulighet til å få en samlet oversikt over all gjeld oppsummert på ett sted, det vil gjøre jobben lettere for gjeldsrådgivere i NAV, og det vil gjøre arbeidet lettere for inkassoselskapene som

bruker mye tid og kapasitet på å svare ut disse enkelthenvendelsene. En slik portal vil komme hele samfunnet til gode. I dag finnes det opp til flere gjeldsregistre der man kan få oversikt over usikret gjeld, slik som forbrukslån og kredittkortgjeld. Barne- og familiedepartementet har foreslått at også pantesikret gjeld, slik som boliggjeld og bilgjeld, bør inkluderes i gjeldsregistrene. Det er positivt, men Virke synes at også inkassogjeld på sikt bør være en del av gjeldsinformasjonsforkriften, slik at alt i fremtiden kan bli samlet på samme sted.

En inkassoportal vil være god hjelp på vei til et helhetlig gjeldsregisterlovverk for fremtiden. Det vil gjøre det enklere for finansforetak å vurdere sine kunders gjeld mer presist, og fatte riktige beslutninger når de er i kontakt med mennesker med mye gjeld. Det vil også gi folk bedre økonomisk oversikt og kontroll.

— Et viktig samfunnsoppdrag

I dag har nordmenn 115 milliarder kroner i inkassogjeld, en økning på 50 mrd kr de siste ti årene. Vi går dessuten inn i et år der folk opplever vanskeligere tider i sin privatøkonomi på grunn av høye strømpriser, økte priser på dagligvarer og høyere boligrente. Dette vil være bakteppet for diskusjonen når inkassoloven legges frem.

Utfordringen for bransjen blir å vise frem vårt viktige samfunnsoppdrag oppi alt dette; nettopp at vi krever inn gjeld som ikke er betalt inn til fristen. Dette er en kritisk funksjon i en velfungerende økonomi, og særlig for en økonomi som i stadig større grad blir mer avhengig av kreditt. De senere årene har det blitt langt lettere for hver og en å få kreditt.

Nye innovative og digitale kredittløsninger har banet vei, og de skal vi heie frem. Norge er på toppen over de mest kontantfrie samfunn i verden. Det er et digitalt fortrinn som gir muligheter for fremtiden, og som det må bygges videre på.

Samtidig må vi minne om at det er viktig for stabiliteten i kredittmarkedene at folk betaler tilbake gjelden som er tatt opp på kreditt. Det er viktig for alle bedrifter som tilbyr varer og tjenester på kreditt, for at de skal gå rundt. Det er et viktig økonomisk prinsipp at hvis man tar opp lån eller kjøper noe på kreditt, så skal det betales tilbake.

— Forenkling og forståelig regelverk

Når Virke har diskutert inkassoloven med beslutningstakere og myndighetene har vi vært tydelige på at det må være enkelt for næringslivet å følge nye lover og regler, og at den nye loven bør være tilpasset digitalisert arbeidshverdag. Vi har utvist bekymring for at loven blir på et detaljnivå som gjør det mer komplisert for selskapene å drive inkasso, og særlig når det kommer til punktet om sammenslåing av krav. Nytt regelverk bør være tilpasset gode digitale løsninger.

Dersom dette punktet blir realisert ønsker vi en tett dialog med Justisdepartementet på hvordan dette kan gjennomføres i praksis. Vi er opptatt av at en forskrift må presentere en god og forståelig løsning for alle våre selskaper.

— Tettere samarbeid med fintech-bransjen

I Virke skal vi til neste år jobbe med en strategisk satsing rettet mot fintech-bransjen. Vi ser at selskaper som driver innenfor open finance, blant annet betalingstjenester, naturlig hører hjemme hos oss.

Skal Virke være relevante i årene fremover, må vi være frempå når det gjelder teknologi og digitalisering. Derfor starter vi en strategisk satsing nå rettet mot teknologi-selskaper som har særlig interesse av å være tettere tilknyttet handel og retail. Vi ønsker å synliggjøre mye tydeligere våre teknologi-medlemmer – vi har faktisk 2500 av dem innenfor IKT, rådgivning og finans.

Målet er å skape synergier på tvers av bransjer, lage gode møteplasser og finne et fellesskap der dere kan møtes og utforske kommersielle muligheter. Mer om dette vil komme i begynnelsen av året.

For inkassobrandsjen vil det bety at dere vil få muligheten til å bli tettere knyttet opp mot interessante partnere innenfor teknologi og fintech. Vi har allerede sikret oss et samarbeid neste år med Fintech Norway som samler rundt 50 av de fremste fintech-selskapene i landet.

— Et spennende år i vente

Virke har i dag 51 inkassomedlemmer, av totalt 77 selskaper med inkassokonsesjon. Det betyr at vi vil være en viktig stemme det neste året når inkassoloven kommer på plass. Vi har sett en halvering i antall inkassoselskaper det siste tiåret og bransjen har vært gjennom nedbemanninger og konsolideringer.

Straks skal den viktigste rammebetingelsen presenteres, som skal diktere vilkårene for bransjene for fremtiden. 2023 kan definitivt bli et viktig merkeår som setter videre retning for inkassobrandsjen.

Kredittsjef Svein Erik Salthe i Dahl Optimera

– Vi jobber alltid med å forbedre oss

Kredittsjef Svein Erik Salthe i Dahl Optimera sier byggevaredistributøren har greid å manøvrere seg godt gjennom 2022, og forventer høy aktivitet og nye utfordringer i 2023.

Dahl Optimera, og deres kredittsjef Svein Erik Salthe, har vært gjennom et interessant år. Som en del av konsernet Saint-Gobain er selskapet Norges ledende distributør av byggevarer, og fungerer som et administrativt servicesenter for godt kjente navn som, blant annet, Brødrene Dahl, Hywer, Flisekompaniet, Rencon, Montér, Optimera og Ventistål.

Bygg- og anleggsbransjen er tradisjonelt en av de store konkursdriverne i det norske markedet, og i likhet med andre bransjer steg konkurstallene mot slutten av 2022.

Men der en rekke andre bransjer har sett store svingninger i konkursutviklingen, med kraftig nedgang under pandemien og brå økning som følge av nye utfordringer som økt rente, dyrere strøm og økt pris på varer og materialer, har bygg- og anlegg fulgt en relativt stødig kurve de tre siste årene.

– Vi må alltid være forberedt på en type worst case scenario, uansett om tidene er gode eller dårlige. Derfor jobber vi hele tiden med å ha solide rutiner og prosesser, et godt mannskap og høy kompetanse og kunnskap på vårt fagfelt. Det er et fundament som må ligge i bunnen, og som vi aldri kommer unna, sier Salthe.

– Tidene får ikke vi som jobber med kreditt gjort noe med, men med det rette fundamentet og de rette elementene på plass i bunnen vil vi være i stand til å styre bedre gjennom de utfordringene som kommer vår vei, legger han til.

— Kommer raskt store og fete overskrifter i media

Kredittsjefen i Dahl Optimera anerkjenner at 2022 nok har vært et vanskelig år for mange, men tror likevel at den faktiske situasjonen er mer nyansert enn det vi kanskje får inntrykk av.

– Når det er nedgangstider kommer det raskt store og fete overskrifter i mediene, men det faktiske bildet er som oftest noe mer nyansert. Utfordringene treffer forskjellig avhengig av faktorer som bransje og region. Selv om det har vært litt rufsete tider en stund er det fortsatt mange bedrifter som går bra, og noen gjør det faktisk bedre enn de har gjort før, påpeker Salthe.

– Det vi ser er at de selskapene som for eksempel har høy grad av gjeldsfinansiering vil slite nå som renta går opp. Samtidig er det ingen hemmelighet at også vår bransje har kjørt en del prisøkninger i det siste. Om en byggmester da sitter med fastprisaftaler ut mot sine kunder, og ikke får inkludert påslag i sine tilbud basert på de økte prisene, så vil dette kunne føre til problemer, sier Salthe.

For Dahl Optimera er det viktig å fremstå som en solid og profesjonell aktør, og da er de avhengig av at også kundene har god kontroll på sine salg og kreditter.

– I noen tilfeller har vi helt klart blitt påført utfordringer fordi kundene våre ikke er gode nok til å følge opp det de har utestående fra sine kunder igjen.

— Klarte å manøvrere oss godt gjennom 2022

Likevel ser kredittsjefen positivt på året som gikk, sett med Dahl Optimeras øyne.

– Jeg synes vi klarte å manøvrere oss godt gjennom 2022, på tross av at det på mange måter var et utfordrende år. Selv om konkursene generelt økte mot slutten av året tapte vi faktisk mindre enn normalen på konkurser i fjor, og lyktes også med å redusere antall forfalte poster, forteller han.

Mye av grunnen til at selskapet har greid å opprettholde gode resultater, mener Salthe, er dyktige medarbeidere på kreditt og et team som leverer når det kommer til både holdninger og kompetanse. Videre peker han på et godt samarbeid mellom kredittavdelingen og salgsavdelingen, noe han mener er avgjørende.

// Fremtiden er usikker, som den alltid er.

Det er ingen hemmelighet at en del større entreprenører har satt en del prosjekter på hold, og utsatt en del andre, og det er vanskelig å si hva som vil skje med disse.

– I tillegg har vi veldig god støtte i våre vurderinger med kredittopplysningene vi får fra Creditsafe. Oppdaterte og aktuelle opplysninger gjør det enklere for oss å avgjøre hvilke selskaper vi skal satse på og ikke. Målet vårt er jo ikke null i tap. Alt vi gjør skal være med en kalkulert risiko, som støttes opp av vår kredittpolicy. Da er vi også avhengige av gode kredittdata, sier han.

– Målet er å treffe den perfekte balansegangen mellom salg og kreditt, og sniffe ut hva som er de rette casene å ta i henhold til vår kredittpolicy. Den balansegangen prøver vi kontinuerlig å «fintune», og i dag har vi et godt grunnlag for å kunne nærme oss der vi ønsker å være.

— 2023 blir et hektisk år

Salthe ønsker ikke å spekulere for mye på hva 2023 vil bli på.

– Fremtiden er usikker, som den alltid er. Det er ingen hemmelighet at en del større entreprenører har satt en del prosjekter på hold, og utsatt en del andre, og det er vanskelig å si hva som vil skje med disse. Derfor forholder vi oss som alltid vår tankegang om å være forberedt på et worst case scenario og å bygge rutiner og prosesser i henhold til det, sier han.

– Uansett hva som skjer regner vi med at 2023 blir et hektisk år, med mye aktivitet, og legger det til grunn når vi nå ser fremover. For oss er det på ingen måte opplagt at dette vil bli et dårlig år for vår bransje, avslutter Svein Erik Salthe.

Fair Group AS

Postboks 45 Thorshov
0412 Oslo

www.fair.no

Besøksadresse
Sandakerveien 24D
0473 Oslo

Telefon 46 702 022

Creditsafe Norway AS

Postboks 9108 Grønland
0133 Oslo

www.creditsafe.no

Besøksadresse
Storgata 7
0155 Oslo

Telefon 800 24 722